

Sygn. akt III CZ 59/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku A. Ł.
przy uczestnictwie [...] o dział spadku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 stycznia 2017 r.,
zażalenia uczestniczki Z. Ł.
na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 13 września 2016 r., sygn. akt II WSC .../16,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2016 r., sygn. akt II Ca .../15, Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację uczestników Z. Ł. i J. Ł. od wydanego w ramach postępowania o dział spadku postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego

w K. z dnia 26 czerwca 2015 r., sygn. akt VII Ns .../13, oddalającego wniosek Z. Ł. o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości.

Uczestniczka Z.Ł. wniosła od postanowienia z dnia 25 lutego 2016 r. skargę kasacyjną. Wartość przedmiotu zaskarżenia określiła na kwotę 50 000 zł.

Postanowieniem z dnia 13 września 2016 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę kasacyjną Z.Ł.. Sąd uznał, że w świetle art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje na wydane na podstawie art. 618 § 1 w zw. z art. 618 § 2 i art. 688 k.p.c. w postępowaniu o dział spadku postanowienie wstępne rozstrzygające spór o prawo własności wtedy, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi co najmniej 150 000 zł. Do kategorii sporów o prawo własności należy również spór wynikający z zarzutu, że współspadkobierca nabył własność przedmiotu spadkowego przez zasiedzenie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1969 r., III CZP 12/69, OSNCP 1970, nr 3, poz. 39).

Skarga kasacyjna uczestniczki Z.Ł. na postanowienie z dnia 25 lutego 2016 r. podlegała w związku z tym odrzuceniu ze względu na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 13 § 2 i art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.).

Uczestniczka Z.Ł. wniosła zażalenie na postanowienia z dnia 13 września 2016 r. Zarzuciła naruszenie art. 519¹ § 1 i § 4 w zw. z art. 618 § 1, art. 681 i art. 610 § 2 k.p.c. oraz art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez jego uchylenie i nadanie skardze kasacyjnej dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Od postanowień sądu drugiej instancji wydawanych w sprawie o zniesienie współwłasności albo w sprawie o dział spadku (por. art. 688 k.p.c.) rozstrzygających spory przewidziane w art. 618 § 1 k.p.c. skarga kasacyjna nie przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż kwota określona w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. (obecnie 150 000 zł, por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2011 r., II CZ 13/01, OSNC 2001, nr 12, poz. 181, z 26 września 2002 r., III CK 227/02, nie publ., z dnia 14 grudnia 2007 r., III CZ 56/07, nie publ., z dnia 29 października 2009 r., III CZ 44/09, nie publ., z dnia 20 listopada 2009 r., II CSK 385/09, nie publ., z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CZ 112/09, nie publ., z dnia 26 sierpnia 2010 r., II CSK 229/10, nie publ., z dnia

7 grudnia 2012 r., III CSK 288/12, nie publ., z dnia 23 października 2013 r., III CZ 38/14, nie publ., z dnia 28 stycznia 2016 r., III CZ 62/15, nie publ.). Dotyczy to także wypadku, w którym chodzi o postanowienie sądu drugiej instancji rozstrzygające spór co do nabycia własności rzeczy przez zasiedzenie przez współwłaściciela lub współspadkobiercę, gdyż spór taki należy do kategorii sporów o własność w rozumieniu art. 618 § 1 k.p.c. Reguła ta obejmuje także sytuację, w której - z mocy art. 618 § 2 k.p.c. - nastąpiło przekazanie sądowi rozpoznającemu sprawę o zniesienie współwłasności lub sprawę o dział spadku wcześniej wszczętej odrębnej sprawy o stwierdzenie nabycia własności rzeczy przez zasiedzenie. Jest to konsekwencją faktu, że spory o własność, które są rozstrzygane na podstawie art. 618 § 1 k.p.c., albo które zostały przekazane zgodnie z art. 618 § 2 k.p.c., tracą swoją samodzielność i stają się częścią sprawy o zniesienie współwłasności lub o dział spadku, co rozciąga się także na kwestię dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Rozwiązanie powyższe nie narusza prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji) i zasady równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji). Konstytucyjne prawo do sądu nie zawiera w sobie gwarancji dostępu do skargi kasacyjnej, a równość wobec prawa nie jest naruszona, skoro sytuacja, w której spory o własność są załatwiane w odrębnych postępowaniach, jest odmienna od tej, w której zostają one skomasowane w postępowaniu o zniesienie współwłasności lub o dział spadku w celu zapewnienia kompleksowego orzeczenia o wzajemnych prawach i obowiązkach współwłaścicieli lub współspadkobierców (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2011 r., II CZ 13/01, OSNC 2001, nr 12, poz. 181).

Zażalenie na postanowienie z dnia 25 lutego 2016 r. podlegało więc oddaleniu (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw

kc

